

O.U.G. nr. 19/2021 privind unele măsuri fiscale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul fiscal

Vă prezentăm în cele ce urmează principalele măsuri adoptate prin **Ordonanța de Urgență nr. 19/2021** care vizează modificarea Codului fiscal și a altor acte normative în domeniul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 315 din 29 martie 2021:

- Se **suspendă** aplicarea reglementărilor fiscale referitoare la **educația timpurie** în perioada 1 aprilie 2021 – 31 decembrie 2021, inclusiv;
- În perioada 1 aprilie 2021 – 31 decembrie 2021, **cheltuielile pentru funcționarea corespunzătoare a creșelor și grădinițelor aflate în administrarea contribuabililor reprezintă cheltuieli sociale, deductibile la calculul rezultatului fiscal în limita a 5% din cheltuielile cu salariile;**
- Se prelungeste cu încă 90 de zile, de la 1 aprilie 2021 **la 30 iunie 2021, scutirea de la plata impozitului specific** unor activități pentru contribuabilii din sectorul Horeca;
- Se **prorogă** cu 6, respectiv cu 7 luni termenele pentru solicitarea restructurării obligațiilor bugetare, astfel: **notificarea** privind intenția de restructurare a obligațiilor bugetare se poate transmite organului fiscal până la **30 septembrie 2021**, iar **solicitarea** de restructurare până la data de **31 ianuarie 2022**;
- Sunt prevăzute reguli specifice pentru contribuabilii care au notificat organul fiscal cu privire la intenția de restructurare a obligațiilor bugetare până la 29

martie 2021 dar care nu au depus încă solicitarea de restructurare aferentă;

- Se prelungește până la **31 ianuarie 2022** măsura prin care **TVA solicitată se rambursează cu efectuarea controlului, ulterior** rambursării, cu menținerea aceluiași situații exceptate prevăzute în OUG 48/2020;
- Se prorogă **termenul de depunere a cererii de anulare a unor obligații accesorii** de la 31 martie 2021 la **31 ianuarie 2022**;
- Se extinde facilitatea de anulare a obligațiilor accesorii și pentru cele aferente **obligațiilor bugetare principale cu scadențe anterioare datei de 31 martie 2020**, individualizate în decizii de impunere emise în urma unui **control în derulare la 29 martie 2021 sau început între 29 martie 2021 și 31 ianuarie 2022**, cu îndeplinirea anumitor condiții;
- Se prorogă termenul de **acordare a eșalonării la plată, în formă simplificată**, a obligațiilor bugetare datorate după data declarării stării de urgență, administrate de organul fiscal central, de la 31 martie 2021 la **30 septembrie 2021**.

Deficit bugetar actual și în următorii ani. Cum face rost Guvernul de bani?

*Autor: Alex Milcev, Liderul
Departamentului de Asistență
Fiscală și Juridică, EY România*

Conectarea caselor de marcat la serverele ANAF este cea mai recentă veste venită din zona Finanțelor. Fișierul standard de audit (SAF-T) va începe să ruleze cu un proiect pilot din vară, urmând ca de anul viitor să se aplice tuturor firmelor mari. Factura electronică a fost anunțată de oficialii autorității fiscale ca posibilă pe finalul acestui an, dar tatonarea pieței se va face tot printr-un proiect pilot. Putem observa că aproape toate proiectele de digitalizare a relației Fisc-contribuabil, care ar putea întări colectarea și aduce la buget mai mulți bani, sunt împinse către jumătatea sau finalul acestui an. În prezent, deși veniturile bugetului general consolidat pe primele două luni ale lui 2021 au fost de 53,4 mld lei, cheltuielile au crescut la 66,1 mld lei, marcând un deficit bugetar de 1,14% din PIB-ul anticipat în 2021. În afară de împrumuturi, cum ar putea face statul rost de bani? Care sunt tendințele fiscale la care ne putem aștepta pe termen mediu?

Încă de când bugetul de stat era la stadiul de proiect se vorbea despre nevoia unei reforme profunde a administrației fiscale, care să conducă la creșterea eficienței colectării și nu la creșterea valorii taxelor și impozitelor, dat fiind că în sistemul nostru administrativ fiscal există mult loc de îmbunătățiri în această direcție. Pe ce se bazează fiscaliștii? Pe experiențele Poloniei și Bulgariei, care demonstrează că se pot aduce procente bune – 4,6% creștere a veniturilor fiscale în Bulgaria, peste 4,3% în Polonia, cât să construiești o autostradă pe an și să mai ai bani în plus și

pentru altceva. Doar că nici cele două țări nu au adus bani în plus la buget peste noapte, ci într-un interval de timp (în șase ani în Bulgaria, patru ani în Polonia), apelând la metode combinate, Polonia utilizând chiar SAF-T.

Revenind la interesul statelor de a crește colectarea, inclusiv al autorităților de la București, de unde ar mai putea veni bani? La ce ne putem aștepta?

TVA. Modificarea TVA, chiar și cu un singur procent, ar aduce mai mulți bani la buget. Este un "film" pe care l-am mai văzut de câteva ori până acum, astfel încât putem anticipa "acțiunea". Este o măsură care provoacă discuții și haos temporar, dar își atinge scopul – creșterea veniturilor. În plus, pe măsură ce ANAF se digitalizează și crește controlul asupra impozitelor plătite de contribuabil, deranjul provocat poate fi atenuat cu costuri chiar mai reduse, astfel încât măsura să fie, marginal, mai profitabilă.

Taxe pe proprietate. În cazul în care presiunea pe bugetul central va persista, este posibil ca ea să se transmită și bugetelor locale, care se finanțează, pe lângă taxele și impozitele colectate local, și prin redistribuiri de la bugetul de stat. România are, potrivit Eurostat, cel mai mare număr de proprietari de spații locative. 96% din populație trăiește în locuințe proprietate personală, ceea ce a făcut ca taxele pe proprietate să fie un element sensibil, menajat până acum de toate guvernele de stânga.

Cum, în ciuda crizei, piața imobiliară nu s-a prăbușit, ba chiar înregistrează creșteri (indicele agregat pe București, Cluj, Brașov, Timișoara, Constanța indică o majorare de 1,1% față de ianuarie 2020, conform imobiliare.ro), e dreptul oricărui stat să taxeze și să încaseze de aici. În plus, este un tip de impozit ce s-ar încasa local și, printr-o bună comunicare și stabilirea unor obiective comune, ar putea cointeresa contribuabilii, insistând asupra proiectelor locale realizate cu bani locali. Bugetul de stat, eliberat probabil

de presiunea "locală", ar permite mai multe investiții strategice în alte domenii, cum ar fi educație sau sănătate.

Impozit progresiv. Sistemul actual de impozitare (cota unică) a servit bine și de ani buni cauzei eficientizării colectării. În Uniunea Europeană, sistemele de impozitare sunt împărțite – parte cotă unică, parte cote progresive, chiar și în fostul bloc comunist. Este posibil ca, într-un interval mediu de timp, să se facă o analiză în această direcție, dacă merită sau nu să schimbi sistemul de impozitare a indivizilor. De menționat, însă, că este mai simplu de gestionat cota unică.

Taxe comportamentale. La capitolul tendințe, aș trece posibile "intrări" de taxe noi, din zona impozitelor de modificare a comportamentului, mai cunoscute sub denumirea lor generică – "taxe pe vicii". În contextul în care, peste presiunea venită din zona finanțării economiei, se adaugă cea din zona sistemelor de pensii, în paralel cu investițiile necesare pentru susținerea sistemelor sanitare, nu este exclus ca, în curând, să asistăm la măsuri globale fiscale care să includă și aceste taxe "specializate". Există inițiative locale în prezent care, pe un anumit interval de timp, ar putea deveni poli capabili să genereze un trend. Și m-aș referi aici la taxa pe zahăr pe care Polonia vrea să o aplice de anul acesta, în timp ce Italia tocmai a amânat-o, iar Spania se gândește să o mărească.

Taxe noi. În țările în care există sisteme eficiente de colectare și, prin urmare, nu mai au bazine de suplimentare a veniturilor cum avem noi, pot apărea taxe noi. Cum noi colectăm deficient (doar din fiscalizarea deficitului de TVA am putea încasa câteva miliarde de euro), ar fi suficient să umblăm la sistem și să reducem pierderile, fără să fie nevoie să apelăm la taxe noi. Dar, pe de altă parte, dacă se va coagula o masă critică de state care vor introduce noi taxe și vor dovedi eficiența lor, nu vom putea să ne opunem și va trebui să intrăm și noi în joc. În plus, așa cum arată strategia de la Bruxelles, cel puțin două noi taxe ar urma să

fie implementate în următorii ani la nivel global – taxa pe plastic și taxa pe servicii digitale.

Aș încheia pledând pentru conservarea sistemului actual de impozitare pe cât mai mult timp posibil. Însă, dacă măsurile de eficientizare și digitalizare a colectării vor fi insuficiente, este bine să înțelegem din timp care pot fi direcțiile principale ale celor mai importante modificări de politică fiscală.

Facilități fiscale. Modificări termene de aplicare

În *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 315 / 29.03.2020 a fost publicată **Ordonanța de Urgență nr. 19/ 2021 privind unele măsuri fiscale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul fiscal ("OUG 19 / 2021")**.

Sumarizăm în cele ce urmează principalele modificări / completări aduse de OUG 19 / 2021:

1. ANULARE ACCESORII

Se prelungește termenul pentru depunerea cererii de anulare a accesoriilor aferente obligațiilor bugetare principale restante la data de 31.03.2020.

Noul termen până la care cererea menționată mai sus (*cu îndeplinirea în mod corespunzător a celorlalte condiții prevăzute*) poate fi depusă de către contribuabili este **31.01.2022**.

2. RESTRUCTURARE OBLIGAȚII FISCALE

Se prelungesc termenele pentru depunerea (i) Notificării intenției de a beneficia de restructurarea fiscală a obligațiilor fiscale înregistrate până la data de 31.12.2020 și, în concordanță, a (ii) Solicitării de restructurare a acestor obligații fiscale.

Noile termene sunt:

§ **30.09.2021** pentru depunerea Notificării intenției de a beneficia de restructurarea fiscală a obligațiilor fiscale înregistrate până la data de 31.12.2020;
și

§ **31.01.2022** pentru depunerea Solicitării de restructurare a acestor obligații fiscale.

3. EȘALONARE LA PLATĂ

Se prorogă, până în data de **30.09.2021**, inclusiv, termenul până la care poate fi depusă Cererea de eşalonare la plată a obligațiilor fiscale, pe o perioadă de cel mult 12 luni, a obligațiilor fiscale (i) scadente începând cu data de 21.03.2020 și (ii) neachitate până la data eliberării certificatului de atestare fiscală.

4. IMPOZIT SPECIFIC

Se elimină – pentru o perioadă de 90 (nouăzeci) de zile, calculată începând cu data de **01.04.2021** – obligația de plată a impozitului specific unor activități (*pentru contribuabilii ce datorează acest tip de impozit*).

5. EDUCAȚIE TIMPURIE. SUSPENDARE APLICARE TRATAMENT FISCAL

Se suspendă, începând cu data de **01.04.2021** și până la data de **31.12.2021** inclusiv, tratamentul fiscal (i) reglementat prin Legea 296 / 2020 pentru modificarea și completarea Legii 227 / 2015 privind Codul Fiscal și (ii) aplicabil sumelor plătite de societăți pentru educația timpurie a copiilor angajaților.

Inspekția fiscală colectează din ce în ce mai puțin. Cât de eficiente sunt inspekțiile fiscale din ultimii cinci ani?

Numărul total de inspecții fiscale din perioada 2017 – 2019 a înregistrat o ușoară creștere, de la 24.533 la 27.023 de inspecții, care nu se reflectă, însă, în volumul creanțelor stabilite prin întreaga activitate de inspecție fiscală. Acestea au scăzut la jumătate în perioada analizată, 2017-2019, de la 8,2 la 4,9 miliarde de lei, conform celei mai recente analize realizate de EY România, pe baza rapoartelor ANAF.

“Un număr mare de inspecții fiscale nu presupune în mod automat și colectarea de creanțe fiscale mai ridicate. Se dovedește încă o dată că nu cantitatea, ci calitatea politicii de inspecție fiscală trebuie să primeze. De aceea, salutăm politica ANAF de a pune accentul pe analiza de risc, prin crearea unui departament specializat în acest sens, care este binevenită”, spune Mihaela Mitroi, Partener, Liderul Departamentului de Asistență fiscală și juridică pentru clusterul de Sud, EY CESA.

În ceea ce privește primul semestru al anului 2020,

rapoartele ANAF indică realizarea unui număr de 18.005 de inspecții fiscale. Astfel, dacă ne raportăm la perioada similară a anului 2019 (cu 20.614 de inspecții), în pofida stării de urgență și de alertă declarate în anul 2020, se observă doar o scădere ușoară, de 10%, a numărului de inspecții fiscale, trend care, de altfel, s-a păstrat până la finalul anului 2020. *„Acest lucru se poate explica prin faptul că ciclicitatea activității de inspecție fiscală presupune începerea unui număr de 70% din inspecții în primul trimestru al anului, planul de inspecție fiind aprobat la finele lui 2019 ”*, explică Emanuel Băncilă, Partener, Liderul practicii de litigii și controverse fiscale, Radu și Asociații SPRL.

Dacă împărțim sumele stabilite suplimentar anual prin activitatea de inspecție la numărul total de inspecții fiscale desfășurate în respectivul an asupra persoanelor juridice, rezultă o eficacitate medie per fiecare inspecție fiscală în scădere accentuată, de la aproximativ 500.000 lei/per inspecție în 2017 la 330.000 lei/per inspecție în 2018 și la 260.000 lei/ per inspecție în 2019. Aceste cifre vin, de fapt, să dovedească creșterea gradului de conformare prin diminuarea sub-declarării în ultimii ani.

A crescut conformarea și la declarare, și la plată. Specialiștii EY au constatat, pe baza datelor analizate, că indicatorul de conformare la declarare a rămas relativ constant de la 95,5% în 2017, la 94,7% în 2019. În primele șase luni ale anului 2020, acest procent a scăzut la 92,5%, în mod explicabil, însă, datorită măsurilor legislative adoptate (posibilitatea neplății la termen a obligațiilor fiscale datorită neaplicării în perioada martie – decembrie 2020 a dobânzilor și penalităților de întârziere).

Și în ceea ce privește conformarea la plată, specialiștii EY au constatat în perioada analizată o creștere de la 84% în 2016, la 86,6% în 2019. În primul semestru al anului 2020, se observă însă o scădere importantă a acestui indicator la 78,4%, justificată de facilitățile fiscale acordate

companiilor.

Diferența dintre procentul de conformare la declarare și cel de conformare la plată a atins un minim istoric de doar 8% în 2019. *"Este un semn că inspecția fiscală a contribuit la reducerea semnificativă a sub-declarării și, implicit, la îmbunătățirea semnificativă a conformării voluntare – contribuabilul declară de bună voie și integral baza impozabilă"*, rezumă Emanuel Băncilă.

Pentru prima jumătate a lui 2020, însă, diferența dintre indicele de conformare și cel de plată este semnificativ mai mare, respectiv de 14,1%, reprezentând arieratele care vor trebui recuperate în 2021. În ceea ce privește scăderea din 2020 a gradului de conformare la declarare (la 92,5%) și de conformare la plată (la 78,4%), conform strategiei ANAF pe următorii patru ani, se dorește revenirea până la sfârșitul anului 2022 la indicatorii de conformare din 2019 (i.e. o diferență de doar 8%).

Crește colectarea arieratelor. Un alt indicator important pentru activitatea de colectare îl reprezintă arieratele. În acest caz, vorbim despre creșteri exponențiale ale arieratelor colectate, chiar de la an la an: plus 2 miliarde de lei în 2018, plus 4,8 miliarde de lei în 2019 și plus 7,7 miliarde de lei pe primele șase luni ale lui 2020. Singura excepție se înregistrează pentru anul 2017, când colectarea arieratelor a scăzut cu 0,6 miliarde de lei.

Specialiștii EY explică acest trend pozitiv și mai ales cifra record din primul semestru al anului 2020 prin raportarea la contextul economic și legislativ existent în perioada de analiză: adoptarea în perioada 2015 – 2020 a trei amnistii

fiscale, ultima, cea din 2020, fiind și cea mai eficace.

”În primul rând, această ultimă amnistie anulează în totalitate accesoriile, spre deosebire de cea din 2015 care le anula doar în parte, și nu există o limită de sumă – amnistia din 2019 era limitată la sume de sub 1 milion de lei. În plus, amnistia din 2020 a corectat neclaritățile legislative cu care contribuabilii s-au confruntat la celelalte două amnistii, cu posibilitatea corectării oricăror erori în procesul de acordare înaintea luării unei decizii de respingere, ceea ce a adus la îmbunătățirea semnificativă a procentului de facilitați fiscale acordate și, implicit, a sumelor colectate la bugetul de stat”, explică Emanuel Băncilă, Liderul practicii de litigii și controverse fiscale, Radu și Asociații SPRL.

Crescând colectarea arieratelor, sumele colectate prin executare silită au scăzut în mod constant, de la 14,4 miliarde de lei în 2017, la 12,3 miliarde de lei în 2019, respectiv 4,1 miliarde de lei în semestrul întâi 2020.

”Coroborând acești indicatori cu suma creanțelor stabilite în urma inspecțiilor fiscale, rezultă că acordarea de facilitați fiscale pentru plata arieratelor s-a dovedit un instrument mai eficace raportat la activitatea de inspecție fiscală și executare silită. Astfel de măsuri ar trebui avute în vedere și pe viitor, cu îmbunătățirea condițiilor de acordare (eșalonare simplificată sau facilitați fiscale cu acordarea unei perioade mai lungi de plată a arieratelor constând în creanțe principale)”, a conchis Mihaela Mitroi.

SURSA: ANAF: [Raportul](#) de performanță al ANAF pentru anul 2016; [Raportul](#) de performanță al ANAF pentru anul 2017; [Raportul](#) de performanță al ANAF pentru anul 2018; [Raportul](#) de performanță al ANAF pentru anul 2019; [Raportul](#) de activitate al ANAF pentru semestrul I 2020

Tax Magazine nr. 1 ianuarie – februarie 2021

Editorial

- **Sorin Biban**

1 iulie 2021 – suntem pregătiți?

De actualitate

- **Duncea, Ștefănescu & Asociații**

Noutăți legislative în materie fiscală

Clarificări legislative de ultimă oră asupra unor aspecte susceptibile de interpretări eronate

- **Diana Lupu**

În alinierea prevederilor contabile la cele fiscale, Finanțele pierd din vedere aspectele practice ale cerințelor de raportare

- **Ioana Maria Costea**

Comerț, comerciant, comercial – cuvinte de (ne)rostit în dreptul fiscal

Impozite directe

- **Nilanjan Nag, Diana Vlad**

Noile orientări OCDE privind implicațiile prețurilor de transfer în contextul pandemiei COVID-19

Impozite indirecte

- **Răzvan Enache**

TVA, imobiliare și fantomele trecutului (sau în căutarea răspunsului pierdut)

- **Alexandru Comănescu, Andrei Novac**

FIDIC Cartea Rosie – determinarea momentului în care se

considera ca lucrarile contractate sunt finalizate din perspectiva TVA

▪ **Georgiana Iancu**

Sediile fixe – o nouă direcție în inspecțiile fiscale recente. Analiza structurilor de business transfrontaliere, esențială pentru a preveni obligații suplimentare de TVA

Procedură fiscală

▪ **Marcel Ciocîrlan, Sebastian Drumar**

Principiul neutralității fiscale, onus probandi incumbit ei qui dicit/actor incumbit probandi și dreptul organului fiscal de apreciere. Scurte considerații din perspectiva jurisprudenței europene și legislației fiscale naționale

Repere ale jurisprudenței fiscale a Curții de Justiție a Uniunii Europene

▪ **Marilena Ene**

Cauza Avoir Fiscal

Jurisprudență fiscală națională

▪ **Viorel Terzea, Cristina Ardeleanu**

Sinteză de jurisprudență fiscală națională comentată

Jurisprudența fiscală a instanțelor europene

- Sinteză hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada ianuarie – februarie 2021
-

Nexia CRG reușește cu succes să se implice în informarea publicului cu privire la importanța auditului intern

Nexia CRG reușește cu succes să se implice în informarea publicului cu privire la importanța auditului intern prin intermediul sesiunii de Zoom webinar organizată în data de 11.02.2021.

Participanții s-au arătat extrem de interesați de subiect. Vorbitorii din partea Nexia CRG – Ionuț Zeche, Senior Partner și Clemente Kiss, Partner – Head of Audit, au subliniat faptul că este aproape imposibil pentru o entitate să fie puternică și competitivă fără un audit intern performant și au încercat schimbarea percepției cu privire la auditul intern, de la obligație la necesitate.

Invitatul special al webinarului a fost Adrian Popescu – Președintele Camerei Auditorilor Financiari din România – care a subliniat importanța auditului intern, precum și perspectiva auditorului și modul în care acesta poate aduce valoare adăugată entităților auditate.

Evenimentul a fost un real succes și promite să fie primul din seria ce va urma.

DOBRINESCU DOBREV SCA recrutează un avocat definitiv cu experiență în consultanță și în litigii de contencios administrativ

Candidatul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie avocat definitiv;
- să aibă experiență de minimum patru-cinci ani de la definitivat în litigii și consultanță (redactări contracte, consultanță fiscală, drept societar);
- să aibă cunoștințe teoretice solide în drept material fiscal, procedură fiscală, procedură civilă, Legea nr. 554/2004, Codul administrativ, drept societar, dreptul achizițiilor publice, Codul insolvenței;
- experiența în instanță și cea de teren, în relațiile cu autoritățile fiscale, un eventual parcurs profesional anterior în firme de consultanță și audit sau în administrația publică constituie un avantaj;
- constituie, de asemenea, un avantaj preocupările doctrinare, respectiv implicarea în redactarea unor articole de specialitate sau alte studii universitare sau postuniversitare (ASE etc.) în afară de Facultatea de științe juridice;
- limbi de lucru: română și engleză. Cunoașterea unei limbi de circulație internațională în afară de limba engleză constituie un avantaj.

Mai multe detalii despre societatea noastră de avocatură găsiți [aici](#).

Așteptăm CV-urile dumneavoastră la adresa de e-mail: luisiana@dobrinescudobrev.ro

Concluziile Conferinței Anuale de Fiscalitate EY România

- Companiile se așteaptă la o creștere a cifrei de afaceri în 2021
- Digitalizarea instituțiilor statului se va intensifica pe parcursul acestui an
- Nu vom asista la majorări ale taxelor, dar numărul raportărilor financiare crește
- Reducerea la plata impozitului pe profit, cea mai utilizată facilitate fiscală

O mare parte din companii (49,4%) anticipează pentru anul 2021 creșteri ale cifrelor de afaceri, conform rezultatelor sondajului derulat în cadrul Conferinței Anuale de Fiscalitate 2021 EY România, în rândul a peste 1000 de reprezentanți ai mediului de afaceri, participanți la acest eveniment.

Procesul de digitalizare a instituțiilor statului, care va ușura inspecțiile fiscale, va continua în acest an, așa cum a dat asigurări inclusiv Președintele ANAF, Mirela Călugăreanu, invitatul special al Conferinței.

"Digitalul cred că fost cuvântul anului 2020, iar digitalizarea economiei globale – cel mai mare catalizator al schimbării recente. Și în România, în multe domenii, digitalizarea s-a produs aproape peste noapte. Anul acesta, după mulți alții în care acest proces a trenat, sistemul SAF-T ar putea să înceapă să funcționeze", a declarat Alex Milcev, liderul practicii de Asistență Fiscală și Juridică, EY România.

"Nu vom asista la majorări ale taxelor, după cum înțelegem din declarațiile oficialilor, în ciuda presiunilor asupra bugetului de stat, provocate de deficitul înregistrat în 2020. În schimb, companiile trebuie să se pregătească, pentru că numărul raportărilor către instituțiile de stat este în creștere, cum ar fi, de exemplu, așteptatul SAF-T sau iminentele raportări pe DAC 6", a spus Mihaela Mitroi, liderul Departamentului de Asistență fiscală și juridică pentru clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA).

"Schimbările pe care le trăim sunt necesare. Traversăm o perioadă dificilă, care poate fi văzută ca un moment de accelerare a anumitor procese – cum ar fi digitalizarea. Ne așteptăm și la alte măsuri de susținere a mediului de afaceri – din câte înțelegem, vor fi noi scheme de ajutor de stat promovate pe platforma unora dintre fondurile europene de care România va beneficia", a punctat Mihaela Mitroi.

Semnale pozitive se regăsesc și în așteptările mediului de afaceri, având în vedere că mulți dintre reprezentanții mediului de business estimează o creștere a cifrei de afaceri în 2021.

La întrebarea „În ce măsură v-au ajutat facilitățile oferite de stat?", un procent semnificativ de aproximativ 50% dintre respondenți au spus că puțin sau foarte puțin. "Explicația ar putea fi că aceste facilități fie au venit prea târziu, fie agenții economici în cauză nu le-au putut accesa", a explicat

Mihaela Mitroi.

În schimb, din rândul companiilor care au apelat la facilitățile fiscale oferite de stat în perioada stării de urgență și de alertă, de departe cea mai utilizată este **reducerea la plata impozitului pe profit** – menționată de 40% dintre respondenți, urmată de **șomajul tehnic** – 23% dintre respondenți, **eșalonarea la plată** – 9% și **ajutor de stat** – 9%.

Conform sondajul EY, 44% dintre respondenți au folosit o singură facilitate fiscală, 15% două facilități fiscale și 12% trei facilități fiscale în cursul anului 2020.

Echipa de fiscalitate a EY a purtat participanții și prin "Odișea fiscală" a anului 2021, punctând, pe baza modificărilor recente survenite în legislație, câteva aspecte esențiale pe care mediul de afaceri ar trebui să le cunoască.

"Pandemia COVID-19 determină schimbări importante în ceea ce privește capitalul uman, survenite cu viteză meteorică, dincolo de cele conexe cifrelor la nivel macro-economic. Forța de muncă se transformă, relațiile de muncă se flexibilizează și se digitalizează, modelele de taxare apar uneori ca anacronice. Într-un viitor care se schimbă cu viteza luminii, toți ochii trebuie să fie ațintiți asupra implicațiilor fiscale și juridice presupuse de diferitele tipuri de colaborare între companii și indivizi, din ce în ce mai complexe", a spus Claudia Sofianu, Partener, Lider EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA), Departamentul Impozit pe Venit și Contribuții Sociale.

Georgiana Iancu, Liderul Departamentului de Impozite Indirecte EY România, consideră că, în contextul presiunii bugetare și al unui decalaj de TVA în creștere: *"Ne putem aștepta la o intensificare a inspecțiilor fiscale inclusiv în zona de TVA, iar mediul de afaceri trebuie să acționeze suficient de agil, pentru a răspunde exigențelor inspectorilor fiscali".*

"Nu ne dorim creșteri ale cotelor de TVA, cred că o soluție

alternativă pentru România poate fi lărgirea bazei impozabile, mai bine zis de reîntregire a ei, raportată la corectitudinea aplicării unor excepții de la regulile de bază în materie de TVA. Concret, susțin mai degrabă creșterea veniturilor din TVA corelată cu validarea aplicării corecte și echitabile a cotelor reduse de TVA de către toți contribuabilii sau prin identificarea acelor operatori economici care, deși angajați în activități economice, nu declară TVA în legătură cu aceste operațiuni”, a completat Georgiana Iancu, liderul Departamentului de Indirecte, EY România.

Liderul practicii de Litigii și controverse fiscale, Emanuel Băncilă, a subliniat importanța reexaminării contestației fiscale: "Codul de procedură fiscală a fost modificat la sfârșitul anului trecut, prin introducerea posibilității de reexaminare a contestației fiscale. Aceasta reprezintă o a doua șansă pentru contribuabil de a contesta rezultatele unei inspecții fiscale".

"De asemenea, contribuabilii trebuie să știe că o nouă regulă obligatorie a fost instituită de Curtea Supremă pentru autoritățile fiscale, în ceea ce privește perioada maximă care poate fi controlată. Încetează, astfel, o perioadă de peste 17 ani în care organele fiscale controlau șase, în loc de cinci ani", a mai anunțat Emanuel Băncilă.

„Practica recentă a echipelor de inspecție fiscală indică o tendință spre analizarea în detaliu a existenței unui sediu fix în România în cazul prestărilor de servicii”, a avertizat, la rândul său, Costin Manta, director în cadrul Departamentului de Taxe Indirecte, EY România. "Aceași tendință poate fi observată și în alte țări din regiune, precum Polonia. În principiu, existența unui sediu fix nu are un impact negativ în sine din punct de vedere a TVA, dar predictibilitatea este cheia în acest caz. În cazul identificării ulterioare a sediului fix de către organele de inspecție fiscală, pot fi impuse atât TVA, cât și dobânzi și penalități de întârziere, acestea din urmă reprezentând

adevăratul cost pentru contribuabili”, a subliniat Costin Manta.

În ceea ce privește zona de taxe și operațiuni vamale, Mihai Petre, Director, Consultanță vamală și accize, EY România, a arătat că țara noastră face un pas important înainte în normalizarea procesului de vămuire a mărfurilor. ”Nevoia de utilizare a simplificărilor vamale a devenit parte din Programul de Guvernare a României 2020 – 2024. Cu o rată de utilizare de doar 10%, comparativ cu media europeană de 65%, autoritățile din România dau semnalul așteptat de mult timp în piață. Vom asista, sunt convins, la o creștere semnificativă a preocupării societăților comerciale pentru vămuirea simplificată, pentru reducerea costurilor și creșterea predictibilității vămuirii mărfurilor. În fond, ținta asumată prin Programul de Guvernare, de 65% în 2024, nu este neapărat ambițioasă, având în vedere că există foarte multe țări în Uniunea Europeană cu o rată de 70-80%”, a explicat Mihai Petre.

Blocajele din relațiile cu societățile din jurisdicțiile necooperante au fost, de asemenea, subliniate. ”O modificare legislativă importantă este legată de considerarea drept nedeductibile la calculul impozitului pe profit a cheltuielilor efectuate ca urmare a unor tranzacții cu parteneri situați în state incluse în listele UE ale jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale”, a arătat Ana Cristian, Director în cadrul Departamentului de Taxe Directe, EY România. Ea a avertizat că țări precum Turcia și Australia, cu care rezidenții români au relații comerciale importante, sunt incluse pe aceste liste, ceea ce poate duce la concluzia că nu se va beneficia de deductibilitate pentru achizițiile de bunuri și servicii din aceste țări. ”În perioada următoare așteptăm clarificări din partea autorităților pe acest subiect foarte delicat”, a subliniat Ana Cristian.

”Comaniile nu ar trebui să se mulțumească în a spune că nu au nimic de raportat, pentru că decizia de a nu raporta trebuie

să fie documentată și susținută în fața autorităților fiscale. Astfel, orice societate trebuie să își facă o listă a tranzacțiilor transfrontaliere ca punct de pornire în analiza DAC 6. Primele două termene de raportare sunt 31 ianuarie, pentru tranzacțiile între 1 iulie 2020 – 31 decembrie 2020, și 28 februarie 2021 – pentru tranzacțiile din ultimi doi ani, adică începând cu 25 iunie 2018 până la 30 iunie 2020. Ceea ce arată că mai este foarte puțin timp de pregătire”, a avertizat Raluca Popa, Partener Asociat EY România.

În privința tichetelor cadou, o problemă spinoasă cu care se confruntă companiile de cel puțin doi ani, Stela Andrei, Partener Asociat în cadrul Departamentului de Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, a explicat: „În ceea ce privește controalele din partea ANAF, se așteaptă ca acestea să continue, ba chiar să se extindă în contextul detașărilor, privind sumele refacturate versus cele impozitate sau ca urmare a schimbului de informații între state.”

Până acum, au fost intense inspecțiile fiscale pentru transportatori privind diurnele acordate șoferilor. Nu excludem pe viitor ca inspecțiile fiscale să acopere din ce în ce mai mult și partea de impozit pe venit și contribuții sociale – atât la modul general, cât și specific, de exemplu, privind îndeplinirea condițiilor de eligibilitate pentru diverse facilități fiscale prevăzute de Codul fiscal și a documentației (IT, construcții), pentru stimulente primite de la autorități. Ne așteptăm și la controale la nivelul persoanelor fizice: fie în contextul marilor averi, dar nu numai – de ex. pe tranzacții imobiliare, tranzacții on-line, posibil și chirii”, a anticipat Stela Andrei câteva dintre tendințele anului 2021.

Analizând impactul evoluției tehnologice, Miruna Enache, Partener, Liderul Diviziei de Asistență fiscală în tranzacții, a declarat: “Economia românească se pregătește de impactul evoluției tehnologice, al trecerii în on-line și digital al multor activități de zi-cu-zi. Avem exemplul altor țări

europene, care deja au implementat taxarea serviciilor digitale (Franța, Italia, Austria, Spania), dar și presiunea din partea Uniunii Europene, care, pe 14 ianuarie, a relansat consultări în ceea ce privește acest tip de taxă, și din partea OCDE, care are două proiecte în lucru. Astfel, ne așteptăm ca în perioada următoare să vedem o astfel de inițiativă legislativă și în România. În legătură cu evoluția on-line, așteptăm ca până în 2023 să fie implementată o nouă Directivă privind raportarea acestui tip de tranzacții, iar monitorizarea criptomonedelor este următorul subiect al Comisiei Europene.”

În zona prețurilor de transfer, Adrian Rus, liderul Departamentului de Prețuri de Transfer, EY România, atrage atenția că: ” În ansamblu, în climatul actual din ce în ce mai transparent, contribuabilii se pot aștepta la o creștere a numărului și intensității controalelor fiscale în privința prețurilor de transfer, dar și la o creștere exponențială a cazurilor de dublă impunere în această zonă. Deci pregătirea pentru aceste inspecții este extrem de importantă și de actualitate.”

”Ghidul emis în decembrie 2020 de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind impactul pandemiei asupra prețurilor de transfer nu propune soluții pentru toate provocările, însă aduce clarificări privind aplicarea principiului valorii de piață și îndeamnă la o analiză atentă a Liniilor Directoare OCDE privind prețurile de transfer, la dialog între contribuabili și autorități fiscale și la flexibilitate în analizele de prețuri de transfer”, spune Gabriela Băncescu, Director în cadrul Departamentului de Prețuri de Transfer. ”Comaniile pot reduce proactiv controversile din domeniul prețurilor de transfer asigurându-se, în primul rând, că practicile lor sunt bine documentate și în conformitate cu reglementările de prețuri de transfer specifice din România. Controversele asociate unei inspecții pot fi, de asemenea, reduse prin efectuarea de ajustări

voluntare de prețuri de transfer, atunci când este cazul. În contextul amnistiei fiscale, companiile pot beneficia de amnistie pentru accesoriile generate de baza de impozitare suplimentară declarată în mod voluntar”, a conchis Gabriela Băncescu.

Tendențe și perspective în aplicarea TVA în 2021. Recomandări pentru mediul de afaceri

Autor: Georgiana Iancu, Partener, Lider al departamentului de Taxe Indirecte, EY România

Primele 11 luni ale anului trecut arată încasări nete din TVA de 53,44 mld lei și o scădere cu 9,5% față de aceeași perioadă a lui 2019. Motivele care au contribuit la acest declin, potrivit execuției bugetare, sunt: creșterea rambursărilor de TVA cu 10,8%, facilitățile privind extinderea termenelor de plată a obligațiilor fiscale, dar și evoluțiile nefavorabile din anumite sectoare pe fondul pandemiei (industrie, servicii pentru populație și comerțul cu autovehicule). În condițiile în care Comisia Europeană estimează un deficit în creștere pentru anii următori, de exemplu de 37,4% în 2020, ar trebui să analizăm ce s-a întâmplat în 2020 din punct de vedere TVA, sursele de venit pentru stat, dar și care sunt tendințele pe care ar trebui să le ia în calcul companiile pentru 2021.

Eforturi și mai susținute în prevenirea fraudei TVA, simplificarea procedurilor de colectare și îmbunătățirea cooperării transfrontaliere sunt cele trei fronturi de acțiune

indicate de Comisia Europeană administrațiilor fiscale. De altfel, pachetul de măsuri al UE care vizează îmbunătățirea nivelului de colectare a TVA, precum și un nivel mai mare de echitate în privința colectării taxei acolo unde are loc consumul – în linie cu principiul impozitării cu taxa pe valoarea adăugată – se conturează treptat și în România, printr-o implementare graduală, care a început chiar în ianuarie 2020 și se continuă în 2021.

Transpunerea în legislația națională a pachetului Quick Fixes în perioada ianuarie – februarie a anului trecut a fost un prim pas. Dintre principalele modificări aduse, menționez reformarea condițiilor în care comerțul intracomunitar cu bunuri poate să beneficieze de scutirea de TVA. Practic, cea mai importantă schimbare a vizat prevalența cerințelor de formă (cum ar fi validitatea unui cod de TVA al clientului din alt stat membru, un minim de evidențe documentare privind transportul bunurilor, corectitudinea raportării de TVA) asupra condițiilor de fond (realitatea mișcării intracomunitare a bunurilor).

Așadar, amintindu-ne focusul autorităților fiscale române asupra documentației de transport pentru livrările intracomunitare de bunuri, din primii ani după aderarea României la UE, și ponderea impunerilor cu TVA pe motivul unor deficiențe de formă a scrisorilor CMR, nu putem decât să sfătuim agenții economici să (re)gândească și să revizuiască implementarea unor proceduri și fluxuri de documente suport, care să treacă cu succes Testul Prezumției – un pilon esențial în scutirile de TVA pentru comerțul intracomunitar.

Mentținându-ne în sfera scutirilor de TVA, trebuie punctată și interacțiunea cu formalitățile vamale în cazul mișcărilor de bunuri în și din afara Uniunii Europene, identificarea tranzacțiilor care se califică pentru scutiri de TVA, atât în cazul unor tranzacții în lanț, cât și în cazul unor operațiuni de import-export, dar și cazul particular al serviciilor logistice prestate în contextul unor exporturi de bunuri. În

acest din urmă caz, legislația națională a introdus clarificări din jurisprudența UE ce limitează semnificativ aplicabilitatea scutirilor de TVA.

Cu alte cuvinte, scutirile de TVA, deși deseori benefice raportat la impactul asupra fluxurilor de numerar, vin la pachet cu complexități ce țin de îndeplinirea condițiilor legale, la care se adaugă dificultăți operaționale privind documentarea suficientă și corectă a acestor tranzacții. Ne așteptăm ca scutirile de TVA pentru comerțul internațional să rămână un subiect predilect pe agenda inspecțiilor fiscale, astfel că am îndemna mediul de afaceri să se pregătească în consecință.

O altă tendință demarată în 2020, dar de urmărit în 2021, ar fi planul de acțiune la nivelul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și al Uniunii Europene (UE) privind reformarea sistemului internațional de impozitare, astfel încât acesta să surprindă evoluțiile aduse de globalizare asupra economiei (tehnologie, e-commerce, etc.). În ceea ce privește impozitarea profiturilor, centrul dezbaterii este în ce măsură normele existente de impozitare dezvoltate pentru taxarea unor afaceri tradiționale de tipul „brick-and-mortar” mai sunt adecvate pentru impozitarea noilor modele de afaceri (platformele de e-commerce, de pildă). În ceea ce privește TVA, unde principalul obiectiv este impozitarea la locul consumului efectiv, provocarea vine din asigurarea echității și neutralității, într-un context în care regulile existente nu mai corespund realității. Cele mai afectate sunt administrațiile fiscale, care apelează deseori la o interpretare a cadrului legislativ ce excede scopului prevederilor existente, dar și agenții economici, care se regăsesc în fața unor impuneri cu TVA la ani distanță după setarea și rularea unui model de business, ce inițial fusese acceptat de autoritățile fiscale.

Și, dacă ne raportăm la practica inspecțiilor fiscale din ultimul an, dar și la evoluțiile legislației și jurisprudenței

de TVA, principalele tendințe pentru 2021 ar vorbi despre sediul fix.

Astfel, vedem tot mai multe situații în care autoritățile fiscale locale impun TVA pe motivul că nerezidenții care derulează activități în România dispun de resurse tehnice și umane care le creează un sediu fix din perspectiva TVA, având astfel un nexus cu economia locală, care conduce la impozitarea cu TVA românesc.

Principalele sectoare lovite de impuneri cu TVA pe tematica sediului fix sunt: farmaceutic, automotive, produse industriale și chiar energie, în spețe care variază de la colaborarea cu afiliați locali pentru servicii suport, scheme de procesare la comandă sau chiar comercializare în baza unor licențe de activitate.

Ceea ce ne îndeamnă să credem că, în perspectivă, sediile fixe prezintă un potențial foarte mare de litigii fiscale, mai ales dacă avem în vedere și cele două decizii CJUE mult așteptate pe acest subiect. Și mă refer aici la spețele privind închirierea de bunuri imobile și dependența unui distribuitor de compania sa afiliată care prestează servicii de marketing, publicitate și reglementare, în vederea promovării produselor furnizorului și a creșterii cererii pentru produsele acestuia.

De asemenea, observăm de câțiva ani deja o preocupare la nivelul UE (atât din partea administrațiilor fiscale, cât și a Comitetului de TVA) privind impozitarea cu TVA a diverselor modele de afaceri dezvoltate odată cu economia colaborativă și estimăm că aceasta zonă va genera o atenție sporită și în plan local.

O altă tendință importantă pentru 2021 va fi dată de transpunerea Directivei Europene privind pachetul e-commerce, ce are ca termen limită data de 1 iulie 2021. Amintesc doar două din modificările substanțiale aduse de acest pachet, ce ar trebuie să contribuie și el la diminuarea decalajului de

TVA în anii care urmează. Prima se referă la eliminarea plafonului de 10 euro până la care clienții puteau importa bunuri/colete comandate online din afara UE, fără să plătească TVA, în UE/România. Măsura prezenta un avantaj concurențial față de furnizorii din UE și era deseori exploatată pentru fraudarea TVA și declararea unor valori sub acest prag pentru coletele de import. Pierderile estimate la nivelul UE din astfel de procedee au fost de sute de milioane de euro.

O a doua modificare vizează platformele privind comerțul electronic, care vor deveni responsabile pentru plata TVA atunci când facilitează vânzări de bunuri din partea unor furnizori non-UE (până la 150 euro). Acestea vor avea obligații suplimentare privind păstrarea de informații referitoare la furnizorii de bunuri și natura bunurilor/serviciilor livrate, acționând așadar ca un ajutor pentru administrația fiscală în colectarea TVA.

O nouă tendință de urmărit vine în contextul digitalizării și se referă la nevoia de transformare a funcției de taxe. Treptat, raportarea fiscală în timp real sau la cerere prinde contur și în administrația fiscală din România, cu impact direct asupra mediului de afaceri. Amintesc acum demersurile de conectare a caselor de marcat electronice la infrastructura ANAF (având ca nou termen limită data de 31 Martie 2021), dezvoltarea de către ANAF a sistemului informatic SAF – T în cursul lui 2021, dar și inițiativele anunțate privind facturarea electronică obligatorie.

Deși toate aceste măsuri vin în vederea îmbunătățirii nivelului de colectare a TVA și a reducerii fraudei, pentru mediul de afaceri, pe termen scurt, vor însemna timp și resurse suplimentare – bugete, investiții în tehnologie și infrastructură, plus alt timp și resurse umane dedicate conformării. Pe termen lung, însă, putem spera că efortul va însemna creșterea veniturilor bugetare, iar pentru operatorii de bună credință – mai multă echitate și o concurență reală.

Tendențele în fiscalitate și prețuri de transfer din 2021

Autor: Alina Andrei, Tax & Transfer Pricing Partner al Cabot Transfer Pricing

Tendențele anului 2021 în domeniul fiscalității și mai ales al prețurilor de transfer, arată că și aici se încearcă recuperarea timpului pierdut în 2020.

Cum a fost anul 2020 pentru contribuabili și autorități fiscale?

Contribuabilii, în special cei loviți direct de măsurile restrictive COVID-19 care s-au prelungit până în prezent, au suferit pierderi masive și au fost vizați de o serie de măsuri fiscale (scutiri, amânări de termene) menite să ajute mediul de afaceri să treacă mai ușor peste problemele generate de pandemia COVID-19.

În acest context, majoritatea acțiunilor fiscale (de inspecție de exemplu) au fost suspendate pe parcursul anului 2020, deși nu în totalitate.

În ceea ce privește colectarea taxelor, aceasta a fost afectată de pierderi generate de suspendarea acțiunilor de control și amânări ale altor acțiuni menite să îmbunătățească gradul de colectare (cum sunt de exemplu facturarea electronică sau implementarea fișierului standard electronic de raportare SAF-T).

Partea bună a anului 2020 a fost digitalizarea forțată de împrejurări a aparatului de stat.

Vine nota de plată în 2021? Care va fi vedeta acțiunilor de

control?

Prioritățile ANAF în 2021 au fost anunțate recent într-o conferință de presă și vizează continuarea digitalizării, implementarea SAF-T, extinderea analizelor de risc de control fiscal și reluarea acțiunilor de control suspendate în 2020.

Vedeta acțiunilor de control din ultimii ani a fost dosarul prețurilor de transfer, datorită ajustărilor relativ simple care pot fi efectuate în cazul societăților cu ponderi mari ale tranzacțiilor cu afiliați în total venituri/cheltuieli și care înregistrează pierderi de exploatare.

În 2021, în afară de dosarul prețurilor de transfer, unde am văzut inspecții fiscale inițiate încă din 4 ianuarie, spre deosebire de ceilalți ani când acțiunile de control erau inițiate cel mai devreme începând doua parte a lunii ianuarie, focusul va fi și pe:

- Recenta obligație de raportare a tranzacțiilor transfrontaliere cu potențial de optimizare fiscală instituită prin celebra directivă DAC6
- Comerțul electronic
- Identificarea riscurilor de neconformare fiscală

Nevoia de claritate a noastră, a tuturor ne îndeamnă să observăm tendințele care vor marca perioadele viitoare și acest lucru poate fi realizat cel mai simplu prin cunoașterea trecutului.

În ceea ce privește fiscalitatea și prețurile de transfer, cel mai simplu mod de a anticipa tendințele este să identificăm toate prevederile legislative care ne influențează și să luăm măsuri pro-active pentru a diminua orice riscuri fiscale de ajustare sau neconformitate.

Faptul că în 2021 există o presiune enormă pe bugetul de stat ne poate ajuta să anticipăm cel puțin parțial anumite trenduri fiscale: inspecții fiscale și eventuale majorări de taxe sau

alte acțiuni menite să crească gradul de colectare.

Ce puteți face dacă vă așteptați la un control fiscal în 2021?

- Puteți revizui principalele zone de riscuri fiscale și de prețuri de transfer și corecta erorile trecute prin depunerea de rectificative. Dacă le depuneți până la 31 martie 2021 și dacă acestea vizează datoriile fiscale restante la data de 31 martie 2020 atunci, puteți beneficia de „amnistierea” accesoriilor (dobânzi și penalități).
- Puteți estima eventualele ajustări fiscale și de prețuri de transfer pentru a informa grupul despre potențiale modificări ale bugetului anual.
- Puteți stabili proceduri de revizuire trimestrială sau anuală a ariilor fiscale importante și a prețurilor de transfer pentru a evalua și corecta din timp orice riscuri fiscale de ajustare sau de neconformitate.